

Foto: Kallen.

Nordental 2006 – en delt og udelt fornøyelse

Dentalutstillingen under årets landsmøte føyer seg inn i rekken av greie og oversiktlige presentasjoner. Den var bipolar i år.

Vær, tid og geografi er faktorer det alltid er vanskelig å endre, men i Stavanger var været tatt hånd om ved hjelp av en utendørs teltkorridor mellom konferansesenteret og utstillingshallen. Ettersom både regn og vind uteble gikk de fleste utenom, men tanken var meget god. Geografien derimot krevde utstillingen delt i to haller. Dette hadde ingen stor betydning for publikum, som hadde plass og tid nok til å se det de skulle i begge de godt

opplyste hallene når de først hadde funnet fram.

Tredimensjonalt digitalt OPG

Det heteste temaet i år var tredimensjonalt digitalt OPG, og hele fem leverandører hadde dette som prosjekt. Noen systemer var allerede klare til bruk, og de øvrige var ment å skulle presenteres på messen i Köln i mars 2007. De to viktigste momentene i konseptet er sensor og programvare, og på sensorsiden fantes det flere løsningsmuligheter. Enda flere fantes når det gjaldt programvare, og det er nok på dette området forbedringspotensialet er størst. Noen produsenter har utviklet egne program for 3D-visning, mens andre

benytter underleverandører. For implantologer gir konseptet en kvalitets-sikret mulighet til å plassere elektroniske fiksturer riktig på skjermmodellen for å unngå å plassere dem feil i munnhulen. Prismessig varierer utstyret fra ca. 750 000 til drøyt 2 millioner.

Fem ulike lasermodeller

Laserbehandling er et område der mange føler seg usikre. Fem forskjellige lasermodeller var i år stilt til skue, og et felles trekk hos leverandørene var deres forsikring om at modellene ikke lot seg sammenlikne på funksjon (Figur 2,3). Det varierte mellom ett eller flere arbeidsstykker, forskjellige displayvalg, fra én til mange frekvenser og fra erbi-

Figur 2. Liten lasermodell.

Figur 4. Unitmontert endosystem.

um til neodym ved siden av yttrium og aluminium som grunnstoff. Et generelt prinsipp er felles for alle lasere; lys forsterkes og ensrettes i en «optisk kavitet» og ca. 1% av ensrettet, koherent og monokromatisk lys sendes ut av arbeidsspissen. Strålen mister disse karakteristika når den møter hud, emalje og beinvev, og det oppstår spredning og refleksjon avhengig av partikkelstørrelsen i strålen.

Lyset er øyenskadelig, men en vanlig glassrute er god beskyttelse. Bruksområdet må man gå på kurs for å lære, men desinfeksjon av rotkanaler på 15 sekunder er en gjenganger. Prismessig varierer modellene fra 65 000 til 600 000 kroner.

Smørefritt

Sirona lanserer smørefrie vinkelstykker og turbiner som kan autoklaveres uten

at det tilsettes olje. Om man allikevel skulle smøre disse instrumentene, er ingen skade skjedd, og månedlig skal de tilføres en dråpe rensmiddel. Modellfloraen er den samme som tidligere, og prisen ligger 26% høyere. Instrumentene har vært i salg et års tid, og utprøvingen har gått over fem år. Det er derfor tidlig å si noe om levetiden, og følgelig også om kostnadene fordelt over tid.

Endodontiske nyheter

Stadig nye endosystemer ser dagens lys, og denne gangen var M2 og SiroEndo mest synlig (Figur 4). M2 er et sveitsisk produkt med få reamers og progressiv utrensning av kanallengde. SiroEndo er et unitmontert system der man kan gjøre programvalg for det endosystemet man ønsker å bruke. Maski-

Figur 5. Lampe til fargeuttak.

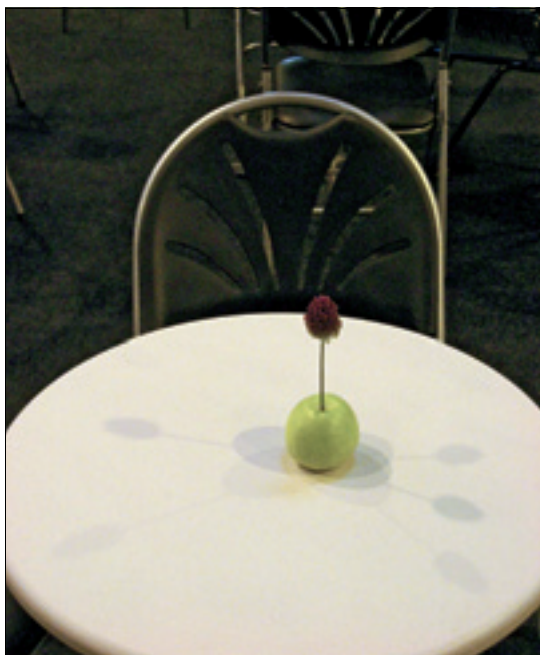
nell endodonti er neppe revolusjonert med dette, men valgmulighetene blir flere, hvis dette er en positiv faktor for praktisk klinikk.

Figur 3. Stor lasermodell.

Figur 6. Prisen for beste stand i år gikk til Oral B. Foto: Gudrun Sangnes.

Fruktbar symbolikk preget utstillingen.

Smånytt

De små nyhetene er lette å overse, men de finnes. For dem som fortsatt fremkaller røntgenbilder manuelt, er røntgenvæsker med askorbinsyre og kaliumkarbonat et godt alternativ. De er i ubrukt tilstand ikke miljøskadelige; når de er brukt, inneholder de sølvsalter fra filmen og blir miljøavfall, men i mindre grad enn konvensjonelle røntgenvæsker. Det selges også ferdig konturnerte komposittbiter til sikring av ap-

proksimalfasong i klasse 2-fyllinger. Man legger flow over og under komposittbiten. Glassløs lupe med LED-lys for fargeuttak virker som en smart løsning der pasienten må holde en rosa papppbit mellom fortennene for å skaffe riktig kontrast (Figur 5).

Det ble i fjor vist scalere med evigvarende arbeidsside som man ikke behøver å sette opp. De var på messen i år også, med oppfølger i form av uslitelige arbeidspisser for ultrasonic tannsteinsrens. I det hele tatt var det mye nyttig å se, for eksempel glassfiberfrie munnbind.

Beste stand

Prisen for beste stand gikk til Oral B for deres stand med Oral B-produkter, mens Nobel Biocare Norge AS og Pfizer AS fikk hederlig omtale (Figur 6).

Lys, vennlig og oversiktlig

Dessverre kunne ikke den prosjekterte messehallen stå ferdig til landsmøtet, og utstillingen ble derfor «bipolar». Når dette er sagt, er utstillingen gått over i historien som en lys, vennlig og oversiktlig opplevelse der fokus var større på dentalbransjens produkter og mindre på perifere nisjeprodukter enn ved forrige landsmøte. Som for resten av landsmøtet: Vel blåst, Stavanger!

Tekst og foto: Aril Jul Nilsen